

Obr. 5 (vlevo): Ústřížek balíkové průvodky odeslaný ze Žiliny 20.2. 1919 a vyplacený známkami Hradčany 10 h a uherskými Parlament 75 f a 2 K. Obr. 6 (vpravo): Dva díly dobírkové poukázky odeslané z Nitry 4.3. 1919; frankována známkou Hradčany 20 h a uherskou Ženci 5 f.

Na základě vyhodnocení uvedeného vzorku nám dostupných materiálů, který nemusí být statisticky zcela relevantní, docházíme k následujícím zjištěním:

1. Použití hradčanských známek 50 h a 400 h ve smíšené frankatuře s rakouskými nebo uherskými známkami použitými jako československé souběžné se nám nepodařilo prokázat ani na průvodkách či poukázkách, ani na listovních zásilkách.
2. Použití hradčanských známek hodnot 40 h a 100 h se nám zatím nepodařilo doložit na listovních zásilkách (a to ani na filatelisticky laděných), známé je jen použití na balíkových průvodkách.
3. Používání hradčanských známek hodnot 25 h, 30 h, 40 h, 100 h a 200 h bylo zřejmě velmi omezené; ze vzorku vyplývá, že jen do cca 4 % celkového objemu používaných známek emise Hradčany.

Obrácíme se proto tímto na všechny sběratele, kteří disponují materiálem, který by zásadním způsobem doplnil zde uvedené informa-

Obr. 7 (vlevo): Výstřížek z peněžní poukázky odeslaný z Pardubic 18.2. 1919, frankovaný známkami Hradčany 25 h a rakouskou Znak 40 h.

Obr. 8 (druhý zleva): Výstřížek z balíkové průvodky odeslaný z Brna 1.3. 1919, frankovaný známkami Hradčany 30 h a rakouskou Znak 3 K.

Obr. 9: Výstřížek z peněžní poukázky odeslaný 24.2. 1919 z Kolína a vyplacený známkami Hradčany 200 h a 100 h a rakouskou Karel 30 h.

Obr. 10 (vpravo): Ústřížek dobírkové průvodky zaslaný 20.2. 1919 z Chotěboře a vyplacený známkou Hradčany 40 h a rak. Znak 80 h.

ce, aby laskavě poskytli naskenované obrázky příslušných materiálů, zvláště chybějících dokladů o použití těch hodnot hradčanských známek, které nemáme k dispozici. Za spolupráci předem děkujeme.

Jan Kypast – Miroslav Štefek

POUŽITÁ LITERATURA:

1. Zákon č.11/1918 Sb.
2. BENEŠ, František. Československo 1918–1939. Praha : Pofis 2002.
3. Příručka pro sběratele československých známek a celin. Praha 1988
4. Dvořák, František. Smíšené frankatury čs. souběžných známek a emise Hradčany I a II. Filatelie, 1991, č. 22 a 23.
5. KLIM, Jan – SCHÖDELBAUER, Vladimír. Československo 1918–1939, specializovaný katalog známek a celistvostí. Brno : Merkur-Revue 2002.
6. TOVAČOVSKÝ, O. – KYPAST, J. – SCHÖDELBAUER, V. Frankatury československých listovních zásilek v letech 1918 – 1939 (2). Filatelie, 2000, č. 11.

Nabídka z okupované Haliče do Bratislavy

Celistvost, jejíž vyobrazení přinášíme, je zajímavá nejen z filatelistického hlediska, ale je i autentickým svědectvím o poštovních kontaktech z doby válečné mezi Haličí, tehdy nacisty okupovaným územím SSSR, a Bratislavou (tehdy tzv. Slovenským štátem).

Dopisnice frankovaná čtyřmi známkami tzv. Generálního gouvernementu (okupovaného Polska) z výplatní emise památek historické architektury (2x Mi. 40 – Floriánská brána v Krakově, Mi. 41 – Sandomierská bašta hradu Wawel, Mi. 42 – Krakovská brána v Lublině) s celkovým výplatným 30 gr byla odeslána dne 25.10. 1941 (podle da-

ta textu na rubové straně; razítka jsou bohužel velmi špatně čitelná) jistým Arnoldem Shindlerem ze Stryje v Haliči (adresa Stryj, Rynek 21, Galizien) do Bratislavy redakci novin „Slovák“.

Odesílatel odpovídá na inzerát „Trvalé místo“ ze dne 4.10. 1941 v uvedených novinách (které se mu náhodou dostaly do rukou), jímž uvedený list patrně hledal nové pracovníky pro svou redakci. Zřejmě momentálně nezaměstnaný nabízí své služby („ať trvalé nebo výpomocné“) jako kreslič reklamních obrázků, vignet a plakátů. Nabízí i svědectví firem, pro něž pracoval

v bývalé ČSR, kvalifikaci dosvědčuje vzděláním na průmyslové škole a také „návštěvou škol v Americe a ve Francii“. Jak zájemce o zaměstnání v Bratislavě úspěšně, se samozřejmě již nedovíme.

Z hlediska sběratelského je pozoruhodné, že dopisnice je první částí dvojité odpovědní dopisnice pro zahraniční styk ještě sovětské provenience. Má dvojjazyčný rusko – francouzský text a také její důležité atributy, tj. státní znak SSSR v levém horním rohu a přitisknutá výplatní známka v pravém horním rohu jsou přelepeny shora zmíněnými známkami GG. Sovětský formulář byl tedy takto připuštěn do provozu ještě 5 měsíců po přepadení Sovětského svazu nacisty v červnu

1941 (Halič – původně součást polského území – byla po záboru v roce 1939 připojena násilně k SSSR).

Dopisnice samozřejmě musela projít nacistickou cenzurou, o čemž svědčí červený otisk razítka cenzurního centra.

Zdeněk Fritz
Sv. Šablatura

